

At stille sin hest til kåring....

Hvad vil det sige? Hvorfor nu det? Skal jeg gøre det, eller er det frivilligt? Hvordan gør jeg? Hvad koster det?

Det er kun et lille udpluk af de mange tanker, man får, når man bliver stillet overfor spørgsmålet ”Skal din hest stilles til kåring?”

Her i det følgende beskrives, fra man får den første ide, til man står med kåringsbeviset i hånden. Derfor henvender denne artikel sig primært til ”førstegangsudstillere”.

Jeg har valgt kun kort at berøre emner som klargøring til hoppe- eller hingste materialprøve, eller for den sags skyld fremstilling af hingste, da dette indeholder andre elementer som bl.a. løsspringning og lign.

”*Hvorfor skal min hest kåres?*” er måske en af de vigtigste overvejelser i hele denne proces. Det er vigtigt at gøre op med sig selv, hvorfor, og hvad formålet er. Nogle gør det ”for sjov skyld”; andre fordi de har sat hoppen i fol og nu bagefter finder ud af, at føllet kun kan registreres, hvis hoppen og hingsten i forvejen er registreret og kåret; andre igen, fordi de har sat sig et årelangt avlsarbejde for øje, og derfor dels er tvunget til det i forhold til registreringsreglerne, men også fordi man jo kan bruge beskrivelsen, man får ved bedømmelsen, som en vigtig del i sit videre avlsarbejde; Hvilke gode og dårlige sider har min hest, eller rettere hvilke ting skal forbedres, hvad skal jeg stille af krav til hingsten - og kort og godt; er min hest i det hele taget velegnet til at avle på? Selvom man som hesteejer ikke lige går og forestiller sig, at ens hest skal være avlshest, så kan det jo ske, at den udvikler sig med årene. Det kan også være, man en dag skal sælges den, og så kan en god kåring jo være en fordel.

Når det er fastlagt, at hesten skal stilles til kåring, kan du starte med det, man kan kalde ”de indledende øvelser”.

Du skal finde ud af, hvornår foreningen holder kåring og hvor. Det er skiftevis øst og vest for Storebælt. Du skal sætte dig ind i racebeskrivelsen af den hest, du ønsker at fremstille, så du ved lidt om, hvad der forventes mht. type, eksteriør og egenskaber. Herefter er det en god (og svær) idé at tage racebeskrivelsen i hånden, bevæge sig ud i stalden og kigge med kritiske og realistiske øjne (dette er også svært!) på sin hest. Har du mulighed for det, kan det være en stor hjælp, - og sjovt og lærerigt - at tage en god veninde eller en, der har stor erfaring, med til at bidrage med meninger og kommentarer. Nu tager du målene for, hvorfor hesten skal stilles og blander det med de konklusioner, du endte op med i stalden, og herefter overvejer du igen, om hesten stadig skal stilles til kåring?

Når hesten skal tilmeldes kåringen, skal dette gøres på DGR’s anmeldelsesblanketter. De kan rekvireres hos formanden.

På selve dagen skal de originale papirer medbringes!

Hvornår og hvordan begynder du så på de praktiske forberedelser? Man kan sige, at man starter med slutningen og tænker; hvad er det, jeg vil stille til kåring, og hvordan vil jeg gøre det – eller ikke gøre det?! Hvad er det jeg vil opnå.!

Selve hestens konstruktion og egenskaber kan du ikke lave om på, men du kan gøre en del for at forbedre dem ved korrekt foderstand, korrekt muskelmasse og kondi, og du kan forberede dig på at ”levere varen”, dvs. levere en pæn og præsentabel hest fremført af en mindst lige så pæn og præsentabel frem-viser.

Hestens alder og kondi, fremviserens erfaring med mønstring men også erfaring med heste i det hele taget, er med til at fastsætte starttidspunktet for forberedelserne. Jo dårligere udgangspunkt (dvs. jo dårligere kondi, foderstand og manglende erfaring), jo tidligere skal du i gang!

På selve dagen skal hesten ligne en, der er forberedt til dagen; dvs. ren (vasket), nystriplet og

klippet, hvor den trænger. (Da gotlandsrusset er en naturhest, må den jo selvfølgelig kun fremvises i sin naturlige helhed). Den skal være i god foderstand, ikke for tynd (tydeligt markerede ribben eller indfalden) ej heller for fed (af overfodring og/eller manglende motion). Den skal være i en sådan kondi, at den kan klare mønstringen frit og ubesværet (og mere en det) og desuden have en passende muskelmasse svarende til alderen. Dvs. den skal bære præg af, at den får passende motion i forhold til alderen...

Ur Kul 646 (Foto: Michael Nielsen)

Træningen påbegyndes:

Den fysiske træning af hesten kan, hvis det er en ung og/ eller uredet hest ske ved let longering, løsspringning og lange træk/ løbe ture. Har du en ældre hest, der rides dagligt, har du jo herigennem andre træningsmuligheder.

En anden vigtig del af træningen er træning af selve mønstringen. Det ser legende let ud, men for de fleste almindelige mennesker kræver det, som med alt andet, at man forbereder sig. Specielt, hvis man aldrig har mønstret før. Der skal dog ikke være nogen tvivl om, at det ikke mindst for hesten, men også for fremviseren samt det endelige resultat, er af stor betydning, at man er velforberedt. Det er en fryd for øjet at se en velforberedt ekvipage og ja, hvem vil ikke tro på, at det giver "lidt oven i hatten"...? En anden vigtig del af træningen med specielt den unge hest, er trailertilvænningen. Det er uhyre vigtigt, at denne også påbegyndes i god tid. Vi kender alle til historier om; "vi kom ikke af sted, fordi krikken ikke ville læsses". Det er en god ide at lære hesten at blive læsset under afslappede forhold. At lære en hest at gå i trailer når man er i kapløb med tiden, det er forudbestemt til at ende galt! At stresser hesten på denne måde, og i øvrigt påbegynde dagen med at være uvenner, fører aldrig til noget godt. At man har nerverne lidt uden på tøjet på selve kåringsdagen er ikke til at skjule for hesten. Skal den læsses af en nervøs/stresset ejer samtidig med, at den selv er utryk ved traileren, ja så ender det ofte med, at man allerede nu er bagud for sin tidsplan. En tidsplan, kan for nogen være en god ide at lave på sådan en dag. (Specielt hvis det er første gang, man skal afsted). Sæt dig ned og lav en realistisk tidsplan og sæt god tid af til at læsse hesten. Hvis du ikke selv har en trailer, må du ud og låne en til brug i træningen. Afsæt nogle dage, hvor der er meget god tid, læs din hest med en stor portion tålmodighed og et smil på læben. Er du uerfaren i at læsse, så få hjælp fra erfarne folk, - det betaler sig. Når hesten er læsset, så køør en lille tur med den, evt. hen på den nærmeste tankstation og købe is til de, der hjalp med at få den læsset. Beløn hesten for sit arbejde, giv den eks lidt foder i traileren, når I kommer tilbage, i stedet for straks at læsse den af. Det er en stor fordel, at den også lærer at stå i traileren. Det er også en god ide, at du sætter dig ind i kørselsruten, så du ikke bliver overrasket på kåringsdagen. At komme i sidste øjeblik, er ikke en god ting. Hverken for dig eller hesten.

Mønstringsvejledning:

Formålet med mønstring er at præsentere hesten på en sådan måde, at den både i stilstand og bevægelse viser sig bedst muligt.

Hingste *skal* være pålagt hovedtøj (trense).

Hopper, vallakker og 1+2 års plage kan valgfrit være pålagt grime eller trense.

Føl i grime, med træktov eller longe og en anden person til at håndtere den.

Mønstreren skal være passende klædt (gerne foreningens farver rød (trøje) eller hvid skjorte m rødt slips) med hvid (benklæder), i passende fastsiddende fodtøj, optræde diskret, så opmærksomheden kan koncentreres om hesten.

Ridepisk kan evt. føres i venstre hånd.

OBS ! Unødige afstraffelse af hesten kan resultere i bortvisning.

En hjælper udstyret med pisk er tilladt, men hjælperen skal optræde diskret.

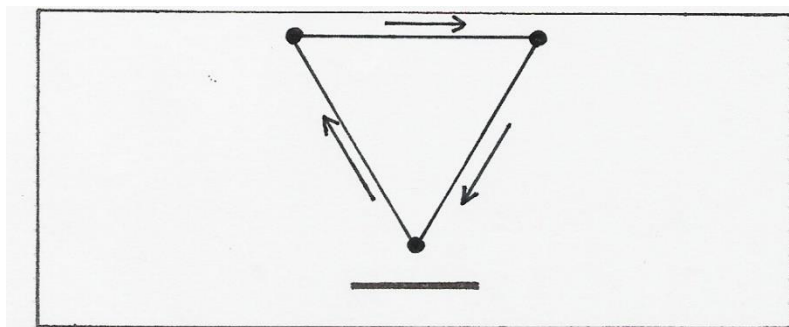
Mønstringen foregår i ridehus/ markeret bane, på en markeret trekantbane af passende størrelse. Dommerne er placeret ved den ene vinkelspids.

Mønstringen foregår oftest i nedenstående rækkefølge:

Dog kan dommerne ændre denne.

Man bevæger sig rundt på trekanten med uret, så mønstreren går på hestens udvendige (venstre) side. (se illustration)

Hesten opstilles på den ene vinkelspids ved dommerne og vises derefter i skridt på dommernes opfordring og derefter i trav hvorefter den igen opstilles.

Hesten føres ind på banen og placeres med den manfri side til dommerne (hvis hesten har dobbeltman stilles den med venstre side til dommerne) i en afstand af mindst 2 meter, hvis pladsen tillader dette.

Hesten skal stå åben mod dommeren, dvs. når den manfri side er højresiden, skal hesten have højre forben længst fremme og højre bagben bør ikke stå længere fremme end tåspidsen lodret under

venstre hoftehjørne. Hesten skal støtte naturligt på alle fire ben. Hestens holdning af hoved og hals skal være naturlig.

(Dugg GRH 9 - Foto: Dansk Gotlandsruss)

Når hesten er opstillet, træder mønstreren ud til siden og står skråt foran hestens venstre side i ca. en arms afstand og med front mod hesten.

Tøjlen holdes i venstre hånd og i passende afstand fra trense-ringen ca. 30 cm.

Hvis hesten er urolig, kan mønstreren blive foran hesten med en tøjle i hver hånd.

Ved fremføring af hesten i stridt holdes tøjlerne i højre hånd. Hestens skridt bør være rolig og naturlig, ren firtaktet og så jordvindende som muligt. Hesten bør bære sin hals naturligt og fremføres på en lige linje. Husk at hesten skal gå friskt frem.

Alle vendinger foretages højre om og så korte som muligt. Under vendingerne holdes venstre hånd i højde med hestens venstre øje med en afstand på ca 30 cm.

Ved fremføring af hesten i trav skal hesten snarest efter vendingen være i ren totaktet og naturlig jordvindende trav. Hesten skal bære sin hals naturligt og fremføres på lige linje. Husk at hesten skal gå friskt frem.

Her efter skal hesten på dommernes anvisning slippes løs og vise trav og galop. Hesten indfanges og opstilles atter på dommernes anvisning.

Rigtig god fornøjelse.

Julia Conradi
Hellestruplund